

27.9.2018

ARVAMUS

Esitaja: majandus- ja rahanduskomisjon

Saaja: õiguskomisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta
(COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD))

Arvamuse koostaja (*) Miguel Viegas

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 54

PA_Legam

LÜHISELGITUS

ECON-komisjoni arvamuse koostaja peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut tagada rikkumisest teatajatele kaitse kogu liidus, mida parlament on väga kaua palunud, muu hulgas oma PANA-komisjoni raportis ning eelmises JURI-komisjoni algatusraportis, mida ECON-komisjon koostada aitas.

Ettepanek tugineb rikkumisest teatajate kaitse valdkondlikele meetmetele, mille ECON-komisjon lisas eelnevatesse õigusaktidesse, näiteks rahapesuvastane direktiiv ja turukuritarvituse määrus.

ECON-komisjoni arvamuse koostaja muudatusettepanekute eesmärk on

- parandada määratlust (artikkel 3)
- laiendada töötajate õigusi (artikkel 1)
- tagada materiaalne tugi (artikkel 15)
- jätta välja põhjendus 21
- edendada ideed, et rikkumisest teataja ei saa asendada riigipoolse järelevalve toimimissuutlikkust
- kehtestada selge rikkumisest teataja seisundi määramise mehhanism, et tagada õiguskindlus
- kehtestada anonüümsuse võimalus
- lihtsustada asutuseväliste kanalite kasutust ilma asutusesiseseid kanaleid kasutamata

MUUDATUSETTEPANEKUD

Majandus- ja rahanduskomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Isikud, kes töötavad mõne organisatsiooni heaks või puutuvad sellega kokku oma tööalases tegevuses, saavad sageli esimesena teada selles kontekstis tekkivatest ohtudest või kahjust avalikule huvile. Rikkumisest teatades on neil tähtis roll seaduserikkumiste paljastamisel ja ärahoidmisel ning ühiskonna heaolu kaitsmisel. Kuid sageli ei julge potentsiaalsed rikkumisest teatajad oma muredest või kahtlustest survemeetmete hirmus teatada.

Muudatusettepanek

(1) Isikud, kes töötavad mõne organisatsiooni heaks või puutuvad sellega kokku oma tööalases tegevuses, saavad sageli esimesena teada selles kontekstis tekkivatest ohtudest või kahjust avalikule huvile. ***Käesoleva direktiivi eesmärk on luua rikkumisest teatajate jaoks usaldusväärne keskkond, et teatada täheldatud või oletatavatest seaduserikkumistest, väärtegudest või ohtudest avalikule huvile.*** Rikkumisest teatades on neil tähtis roll

seaduserikkumiste paljastamisel ja ärahoidmisel ning ühiskonna heaolu kaitsmisel. Kuid sageli ei julge potentsiaalsed rikkumisest teatajad oma muredest või kahtlustest survemeetmete **või õiguslike tagajärgede hirmus või rikkumisest teatamise kasulikkuse vastu usalduse puudumise tõttu** teatada.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Liidu tasandil on rikkumisest teatajate teated üks liidu õiguse täitmise tagamise eeltingimustest: need annavad liikmesriikide ja liidu õiguskaitseüsteemidele teavet, mis võimaldab liidu õiguse rikkumise juhtumite tõhusat tuvastamist ja uurimist ning nende kohta süüdistuste esitamist.

Muudatusettepanek

(2) Liidu tasandil on rikkumisest teatajate teated üks liidu õiguse täitmise tagamise eeltingimustest: need annavad liikmesriikide ja liidu õiguskaitseüsteemidele teavet, mis võimaldab **sageli** liidu õiguse rikkumise juhtumite tõhusat tuvastamist ja uurimist ning nende kohta süüdistuste esitamist.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) **Teatavates poliitikavaldkondades võib liidu** õiguse rikkumine avalikku huvi tõsiselt kahjustada ühiskonna heaolu ähvardavate oluliste riskide tekitamise tähenduses. Kui **nendes valdkondades** on tuvastatud täitmise tagamise puudusi ja rikkumisest teatajad on rikkumise avalikustamiseks eelisseisundis, tuleb täitmise tagamist parandada rikkumisest teatajatele survemeetmete eest tõhusa kaitse tagamisega **ja** tõhusate teatamiskanalite **kasutuselevõtmisega**.

Muudatusettepanek

(3) **Liidu** õiguse rikkumine **võib** avalikku huvi tõsiselt kahjustada ühiskonna heaolu ähvardavate oluliste riskide tekitamise tähenduses. Kui on tuvastatud täitmise tagamise puudusi ja rikkumisest teatajad on **sellise** rikkumise avalikustamiseks eelisseisundis, tuleb täitmise tagamist parandada rikkumisest teatajatele survemeetmete eest tõhusa kaitse tagamisega **ning tagada** tõhusate teatamiskanalite **olemasolu**.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Sellest tulenevalt tuleks ühiseid miinimumstandardeid, mis tagavad rikkumisest teatajate tõhusa kaitse, kohaldada nende õigusaktide **ja** poliitikavaldkondade suhtes, kus i) on olemas vajadus õigusnormide täitmise tagamise tugevdamise järele; ii) rikkumisest teatamata jätmine on peamine täitmise tagamist mõjutav tegur ning iii) liidu õiguse rikkumine kahjustab tõsiselt avalikku huvi.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Rikkumisest teatajate kaitse on vajalik riigihankeid käsitleva liidu õiguse täitmise tagamise parandamiseks. Lisaks ELi eelarve täitmise, sealhulgas riigihangete kontekstis pettuste ja korruptsiooni ärahoidmise ja tuvastamise vajadusele on vaja tegeleda riigihankeid käsitlevate õigusnormide täitmise ebapiisava tagamisega riiklike ametiasutuste ja teatavate avalikku teenust osutavate ettevõtjate poolt kaupade, tööde ja teenuste ostmisel. Selliste normide rikkumised põhjustavad konkurentsimoonutusi, suurendavad ettevõtluskulusid, rikuvad investorite ja aktsionäride huve ning üldises plaanis vähendavad investeerimise atraktiivsust ja loovad ettevõtjate jaoks ebahütlaseid tingimusi kogu Euroopas, mõjutades seeläbi siseturu nõuetekohast toimimist.

Muudatusettepanek

(5) Sellest tulenevalt tuleks ühiseid miinimumstandardeid, mis tagavad rikkumisest teatajate tõhusa kaitse, kohaldada üksnes nende õigusaktide, poliitikavaldkondade **ja liikmesriikide** suhtes, **kui on olemas tõendeid selle kohta, et** i) on olemas vajadus õigusnormide täitmise tagamise tugevdamise järele; ii) rikkumisest teatamata jätmine on peamine täitmise tagamist mõjutav tegur ning iii) liidu õiguse rikkumine kahjustab tõsiselt avalikku huvi.

Muudatusettepanek

(6) Rikkumisest teatajate kaitse on vajalik riigihankeid käsitleva liidu õiguse täitmise tagamise parandamiseks. Lisaks ELi eelarve täitmise, sealhulgas riigihangete kontekstis pettuste ja korruptsiooni ärahoidmise ja tuvastamise vajadusele on vaja tegeleda riigihankeid käsitlevate õigusnormide täitmise ebapiisava tagamisega riiklike ametiasutuste ja teatavate avalikku teenust osutavate ettevõtjate poolt kaupade, tööde ja teenuste ostmisel. Selliste normide rikkumised põhjustavad konkurentsimoonutusi, suurendavad ettevõtluskulusid, rikuvad investorite ja aktsionäride huve ning üldises plaanis vähendavad investeerimise atraktiivsust ja loovad ettevõtjate jaoks ebahütlaseid tingimusi kogu Euroopas, mõjutades seeläbi siseturu nõuetekohast toimimist.
Tähelepanu tuleb pöörata ka nende isikute kaitsele, kes teatavad väärkasutamisest või üleastumisest seoses

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) Režiim inimeste kaitseks, kes teavitavad liidu õiguse rikkumisest, ei asenda vajadust tugevdada iga liikmesriigi ning selliste avaliku sektori struktuuride järelevalvevahendeid, mille suutlikkus võitluses maksupettuse ja rahapesu vastu peab järjest suurenema, ega rahvusvahelise koostöö tegemise vajadust nendes valdkondades.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Finantsteenuste valdkonnas on liidu seadusandja rikkumisest teatajate kaitse lisaväärtust juba tunnustanud. Finantskriisi järel, kui ilmnesisid tõsised puudujäägid asjaomaste õigusnormide täitmise tagamisel, kehtestati paljudes selle valdkonna õigusaktides meetmed rikkumisest teatajate kaitsmiseks³⁴. Eelkõige krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatava usaldatavusnõuete raamistiku kontekstis on direktiivis 2013/36/EL³⁵ sätestatud rikkumisest teatajate kaitse, mis kehtib ka määruse (EL) nr 575/2013 (krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta) puhul.

(7) Finantsteenuste valdkonnas on liidu seadusandja rikkumisest teatajate valdkondliku kaitse lisaväärtust juba tunnustanud. Finantskriisi järel, kui ilmnesisid tõsised puudujäägid asjaomaste õigusnormide täitmise tagamisel, kehtestati paljudes selle valdkonna õigusaktides meetmed rikkumisest teatajate kaitsmiseks³⁴. Eelkõige krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatava usaldatavusnõuete raamistiku kontekstis on direktiivis 2013/36/EL³⁵ sätestatud rikkumisest teatajate kaitse, mis kehtib ka määruse (EL) nr 575/2013 (krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta) puhul. ***Paljud Euroopa finantsasutustega seotud kõrgetasemelised juhtumid on siiski näidanud, et rikkumisest teataja kaitse ei ole kõigis finantsasutustes ikka veel***

rahuldav ning hirm nii tööandja kui ka asutuse enda survemeetmete ees takistab endiselt rikkumisest teatajaid andmast teada seaduserikkumistest.

³⁴ 8. detsembri 2010. aasta teatis „Finantsteenuste sektoris karistuste tõhustamine“.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

³⁴ 8. detsembri 2010. aasta teatis „Finantsteenuste sektoris karistuste tõhustamine“.

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Rikkumisest teatajate kaitse on oluline ka selleks, et hoida ära ja tõkestada transpordiohutust käsitlevate liidu õigusnormide rikkumist, mis võib ohustada inimelusid. Seda on juba tõdetud lennundusohutust³⁸ ja meretranspordi ohutust³⁹ käsitlevates valdkondlikes liidu õigusaktides, milles on sätestatud rikkumisest teatajate kaitse kohandatud meetmed ja konkreetsete teatamiskanalid. Need õigusaktid hõlmavad ka nende töötajate kaitset survemeetmete eest, kes teatavad omaenda heas usus tehtud vigadest (nn õiglane suhtumine). Nendes kahes sektoris on vaja täiendada olemasolevaid rikkumisest teatajate kaitse elemente ning lisaks on ohutusstandardite täitmise tagamise parandamiseks vaja tagada selline kaitse ka muude transpordiliikide, st maantee- ja

Muudatusettepanek

(9) Rikkumisest teatajate kaitse on oluline ka selleks, et hoida ära ja tõkestada transpordiohutust käsitlevate liidu õigusnormide rikkumist, mis võib ohustada inimelusid. Seda on juba tõdetud lennundusohutust³⁸ ja meretranspordi ohutust³⁹ käsitlevates valdkondlikes liidu õigusaktides, milles on sätestatud rikkumisest teatajate kaitse kohandatud meetmed ja konkreetsete teatamiskanalid. Need õigusaktid hõlmavad ka nende töötajate kaitset survemeetmete eest, kes teatavad omaenda heas usus tehtud vigadest (nn õiglane suhtumine). Nendes kahes sektoris on vaja täiendada olemasolevaid rikkumisest teatajate kaitse elemente ning lisaks on ohutusstandardite täitmise tagamise *kiireks* parandamiseks vaja tagada selline kaitse ka muude transpordiliikide, st maantee- ja

raudteetranspordi puhul.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järeelmeid (ELT L 122, lk 18).

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiiv 2013/54/EL meretöönormide konventsiooni järgimise ja täitmise tagamisega seotud lipuriigi kohustuste kohta (ELT L 329, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, lk 57).

raudteetranspordi puhul.

³⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järeelmeid (ELT L 122, lk 18).

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiiv 2013/54/EL meretöönormide konventsiooni järgimise ja täitmise tagamisega seotud lipuriigi kohustuste kohta (ELT L 329, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli (ELT L 131, lk 57).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Tõendite kogumisel, keskkonnakuritegude ning keskkonnakaitse vastase ebaseadusliku tegevuse avastamisel ja käsitlemisel esineb endiselt probleeme ning neid valdkondi tuleb tugevdada, nagu on tõdetud komisjoni 18. jaanuari 2018. aasta teatises „ELi meetmed keskkonnanõuete täitmise ja keskkonnaalase juhtimise parandamiseks”⁴⁰. Kuigi rikkumisest teatajate kaitse normid on seni olemas kõigest ühes valdkondlikus keskkonnakaitset käsitlevas õigusaktis,⁴¹ näib sellise kaitse kehtestamine olevat vajalik, et tagada liidu keskkonnaalase õigustiku tõhus täitmine, kui selle rikkumine võib avalikku huvi tõsiselt kahjustada, põhjustades võimalikke riigipiire ületavaid mõjusid. See võib olla asjakohane ka juhtudel, kus ohtlike toodete kasutamine võib põhjustada

Muudatusettepanek

(10) Tõendite kogumisel, keskkonnakuritegude ning keskkonnakaitse vastase ebaseadusliku tegevuse avastamisel ja käsitlemisel esineb **kahjuks** endiselt probleeme ning neid valdkondi tuleb tugevdada, nagu on tõdetud komisjoni 18. jaanuari 2018. aasta teatises „ELi meetmed keskkonnanõuete täitmise ja keskkonnaalase juhtimise parandamiseks”⁴⁰. Kuigi rikkumisest teatajate kaitse normid on seni olemas kõigest ühes valdkondlikus keskkonnakaitset käsitlevas õigusaktis,⁴¹ näib sellise kaitse kehtestamine olevat vajalik, et tagada liidu keskkonnaalase õigustiku tõhus täitmine, kui selle rikkumine võib avalikku huvi tõsiselt kahjustada, põhjustades võimalikke riigipiire ületavaid mõjusid. See võib olla asjakohane ka juhtudel, kus ohtlike toodete kasutamine võib põhjustada

keskkonnakahju.

⁴⁰ COM(2018) 10 final

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust (ELT L 178, lk 66).

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse on veel üks valdkond, kus rikkumisest teatajad on eelisseisundis, et avalikustada liidu õiguse rikkumisi, mis võivad avalikku huvi tõsiselt kahjustada. Sarnased kaalutlused kehtivad võrgu- ja infosüsteemide turvet käsitleva direktiivi⁴⁵, rikkumise puhul; kõnealuses direktiivis on kehtestatud intsidentidest (sealhulgas sellistest, mis ei kahjusta isikuandmeid) teatamise nõuded ja turvanõuded asutustele, kes osutavad olulisi teenuseid paljudes valdkondades (näiteks energeetika, tervishoid, transport, pangandus jne), ja peamiste digitaalsete teenuste (nt pilvandmetöötlusteenuste) pakkujatele. Selles valdkonnas on rikkumisest teatamine eriti väärtuslik, et ära hoida turvaintsidente, mis võivad mõjutada olulist majandus- ja ühiskondlikku tegevust ning laialdaselt kasutatavaid digitaalseid teenuseid. See aitab tagada siseturu toimimiseks ja ühiskonna heaoluks hädavajalike teenuste järjepidevust.

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge

keskkonnakahju.

⁴⁰ COM(2018) 10 final

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust (ELT L 178, lk 66).

Muudatusettepanek

(14) Eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitse on veel üks valdkond, kus rikkumisest teatajad on eelisseisundis, et avalikustada liidu õiguse rikkumisi, mis võivad avalikku huvi tõsiselt kahjustada. Sarnased kaalutlused kehtivad võrgu- ja infosüsteemide turvet käsitleva direktiivi⁴⁵, rikkumise puhul; kõnealuses direktiivis on kehtestatud intsidentidest (sealhulgas sellistest, mis ei kahjusta isikuandmeid) teatamise nõuded ja turvanõuded asutustele, kes osutavad olulisi teenuseid paljudes valdkondades (näiteks energeetika, tervishoid, transport, pangandus jne), ja peamiste digitaalsete teenuste (nt pilvandmetöötlusteenuste) pakkujatele. Selles valdkonnas on rikkumisest teatamine eriti väärtuslik *selleks*, et ära hoida turvaintsidente, mis võivad mõjutada olulist majandus- ja ühiskondlikku tegevust ning laialdaselt kasutatavaid digitaalseid teenuseid. See aitab tagada siseturu toimimiseks ja ühiskonna heaoluks hädavajalike teenuste järjepidevust.

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge

tase kogu liidus.

tase kogu liidus.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Teatavad liidu õigusaktid, eelkõige finantsteenuste valdkonnas, näiteks määrus (EL) nr 596/2014 turukuritarvituste kohta⁴⁹ ja selle määruse alusel vastu võetud komisjoni rakendusdirektiiv 2015/2392,⁵⁰ juba sisaldavad üksikasjalikke eeskirju rikkumisest teatajate kaitse kohta. Selliseid olemasolevaid liidu õigusakte, sealhulgas lisa II osas esitatud loetelu, tuleks täiendada käesoleva direktiiviga, nii et need aktid oleksid täielikus kooskõlas selle miinimumstandarditega, säilitades samal ajal neis ette nähtud erisused, mis on kohandatud asjaomaste sektorite jaoks. Eriti oluline on teha kindlaks, millistel finantsteenuste ning rahapesu **ja** terrorismi rahastamise tõkestamise valdkonnas tegutsevatel juriidilistel isikutel on praegu asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustus.

⁴⁹ ELT L 173, lk 1.

⁵⁰ Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta rakendusdirektiiv (EL) 2015/2392, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses selle määruse tegelikust või võimalikust rikkumisest pädevatele asutustele

Muudatusettepanek

(18) Teatavad liidu õigusaktid, eelkõige finantsteenuste valdkonnas, näiteks määrus (EL) nr 596/2014 turukuritarvituste kohta⁴⁹ ja selle määruse alusel vastu võetud komisjoni rakendusdirektiiv 2015/2392,⁵⁰ juba sisaldavad üksikasjalikke eeskirju rikkumisest teatajate kaitse kohta. Selliseid olemasolevaid liidu õigusakte, sealhulgas lisa II osas esitatud loetelu, tuleks täiendada käesoleva direktiiviga, nii et need aktid oleksid täielikus kooskõlas selle miinimumstandarditega, säilitades samal ajal neis ette nähtud erisused, mis on kohandatud asjaomaste sektorite jaoks. Eriti oluline on teha kindlaks, millistel finantsteenuste ning rahapesu **ärähoidmise, hilinenud maksmise direktiivi 2011/7/EL nõuetekohase rakendamise ning terrorismi rahastamise ja küberkuritegude** tõkestamise valdkonnas tegutsevatel juriidilistel isikutel on praegu asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustus. ***Kuna nende juhtumite puhul on sageli tegemist väga keeruliste rahvusvaheliste äri- ja finantsstruktuuridega, mis kuuluvad eri jurisdiktsioonide alla, tuleks vastu võtta rikkumistest teatajate ühtset kontaktpunkti käsitlevad sätted.***

⁴⁹ ELT L 173, lk 1.

⁵⁰ Komisjoni 17. detsembri 2015. aasta rakendusdirektiiv (EL) 2015/2392, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 596/2014 seoses selle määruse tegelikust või võimalikust rikkumisest pädevatele asutustele

teatamisega (ELT L 332, lk 126).

teatamisega (ELT L 332, lk 126).

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Iga kord, kui võetakse vastu mõni uus liidu õigusakt, mille korral on rikkumisest teatajate kaitse asjakohane ja võib aidata kaasa õigusnormide täitmise tõhusamale tagamisele, tuleks **kaaluda, kas** käesoleva direktiivi lisa **tuleks muuta**, et selle kohaldamisala hõlmaks ka uut õigusakti.

Muudatusettepanek

(19) Iga kord, kui võetakse vastu mõni uus liidu õigusakt, mille korral on rikkumisest teatajate kaitse asjakohane ja võib aidata kaasa õigusnormide täitmise tõhusamale tagamisele, tuleks **muuta** käesoleva direktiivi lisa, et selle kohaldamisala hõlmaks ka uut õigusakti.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata töötajatele liidu tööõiguse rikkumisest teatamisel antavat kaitset. Eelkõige tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas on raamdirektiivi 89/391/EMÜ artiklis 11 juba sätestatud, et liikmesriigid peavad tagama, et töötajad või töötajate esindajad ei satu ebasoodsasse olukorda seetõttu, et nad esitavad tööandjale nõude või ettepaneku võtta asjakohaseid meetmeid töötajaid ähvardavate ohtude vähendamiseks ja/või ohuallikate kõrvaldamiseks. Töötajatel ja nende esindajatel on õigus esitada kaebus riiklikule pädevale asutusele, kui nad leiavad, et tööandja võetavad meetmed ja kasutatavad vahendid ei ole töötervishoiu ja -ohutuse kindlustamiseks piisavad.

Muudatusettepanek

(20) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata töötajatele liidu tööõiguse rikkumisest teatamisel antavat kaitset. Eelkõige tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas on raamdirektiivi 89/391/EMÜ artiklis 11 juba sätestatud, et liikmesriigid peavad tagama, et töötajad või töötajate esindajad ei satu ebasoodsasse olukorda seetõttu, et nad esitavad tööandjale nõude või ettepaneku võtta asjakohaseid meetmeid töötajaid ähvardavate ohtude vähendamiseks ja/või ohuallikate kõrvaldamiseks. Töötajatel ja nende esindajatel on õigus esitada kaebus riiklikule **või Euroopa Liidu** pädevale asutusele, kui nad leiavad, et tööandja võetavad meetmed ja kasutatavad vahendid ei ole töötervishoiu ja -ohutuse kindlustamiseks piisavad.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

(21) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata riikliku julgeoleku ja muu salastatud teabe kaitsmist, mille kaitsmine volitamata juurdepääsu eest on julgeolekukaalutlustel nõutav liidu õiguse või asjaomases liikmesriigis kehtivate õigus- või haldusnormidega. **Lisaks** ei tohiks käesoleva direktiivi sätteid mõjutada komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsusest (EL, Euratom) 2015/444 (ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta) või nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsusest (ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta) tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek

(21) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata riikliku julgeoleku ja muu salastatud teabe kaitsmist, mille kaitsmine volitamata juurdepääsu eest on julgeolekukaalutlustel nõutav liidu õiguse või asjaomases liikmesriigis kehtivate õigus- või haldusnormidega. **Pealegi** ei tohiks käesoleva direktiivi sätteid mõjutada komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsusest (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta või nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsusest ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Kaitset tuleks esiteks kohaldada isikute suhtes, kes on töötajad ELi toimimise lepingu artikli 45 tähenduses, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus⁵², st isikud, kes teevad teataval ajavahemikul teisele isikule selle juhtimise all teatavaid töid, mille eest nad saavad tasu. Seega tuleks kaitse tagada ka töötajatele, kes on mittestandardsetes töösuhtes, sealhulgas osalise tööajaga töötajatele ja tähtajalise lepinguga töötajatele, ning isikutele, kellel on tööleping või töösuhe renditööjõu agentuuriga, sest sellist tüüpi suhete puhul on standardseid ebaõiglase kohtlemise vastaseid kaitsemeetmeid sageli keeruline kohaldada.

Muudatusettepanek

(26) Kaitset tuleks esiteks kohaldada isikute suhtes, kes on töötajad ELi toimimise lepingu artikli 45 tähenduses, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus⁵², st isikud, kes teevad teataval ajavahemikul teisele isikule selle juhtimise all teatavaid töid, mille eest nad saavad tasu. Seega tuleks kaitse tagada ka töötajatele, kes on mittestandardsetes töösuhtes, sealhulgas osalise tööajaga töötajatele ja tähtajalise lepinguga töötajatele, ning isikutele, kellel on tööleping või töösuhe renditööjõu agentuuriga, sest sellist tüüpi suhete puhul on standardseid ebaõiglase kohtlemise vastaseid kaitsemeetmeid sageli keeruline kohaldada. ***Võttes arvesse 2018. aasta suvel avaldatud Transparency Internationali aruannet, milles rõhutatakse rikkumisest teatavate kaitse***

⁵² 3. juuli 1986. aasta kohtuotsus Lawrie-Blum, 66/85; 14. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Union Syndicale Solidaires Isère, C-428/09; 9. juuli 2015. aasta kohtuotsus Balkaya, C-229/14; 4. detsembri 2014. aasta kohtuotsus FNV Kunsten, C-413/13; 17. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ruhrlandlinik, C-216/15.

⁵² 3. juuli 1986. aasta kohtuotsus Lawrie-Blum, 66/85; 14. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Union Syndicale Solidaires Isère, C-428/09; 9. juuli 2015. aasta kohtuotsus Balkaya, C-229/14; 4. detsembri 2014. aasta kohtuotsus FNV Kunsten, C-413/13; 17. novembri 2016. aasta kohtuotsus Ruhrlandlinik, C-216/15.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Rikkumisest teatajate tõhus kaitse tähendab ka muude selliste isikute kategooriate kaitsmist, kes ei pruugi küll oma tööalasest tegevusest majanduslikult sõltuda, kuid kelle suhtes võidakse rikkumise paljastamise tõttu siiski survemeetmeid kasutada. Vabatahtlike ja tasustamata praktikantide võivad survemeetmed tähendada, et loobutakse nende teenuste kasutamisest või et neile antakse tulevase töökoha jaoks negatiivne soovitus või kahjustatakse nende mainet muul viisil.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28) Rikkumisest teatajate tõhus kaitse tähendab ka muude selliste isikute kategooriate kaitsmist, kes ei pruugi küll oma tööalasest tegevusest majanduslikult sõltuda, kuid kelle suhtes võidakse rikkumise paljastamise tõttu siiski survemeetmeid kasutada. Vabatahtlike ja tasustamata praktikantide *puhul* võivad survemeetmed tähendada, et loobutakse nende teenuste kasutamisest või et neile antakse tulevase töökoha jaoks negatiivne soovitus või kahjustatakse nende mainet *või karjäärivõimalusi* muul viisil.

(30 a) Kaitset tuleb pakkuda nii liidus asuvates institutsioonides töötavatele isikutele kui ka väljaspool liidu territooriumi asuvates Euroopa üksustes töötavatele isikutele. Seda tuleb kohaldada nii ametnikele kui ka teistele

liidu institutsioonide, ametite ja asutuste töötajatele ja praktikantidele.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

(34) Liikmesriikide ülesanne on teha kindlaks asutused, kes on pädevad võtma vastu teateid käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate rikkumiste kohta ***ning rakendavad*** asjakohaseid järelemeetmeid. Nendeks võivad olla asjaomase valdkonna reguleerivad või järelevalveasutused, õiguskaitseasutused, korrupsioonivastased asutused ja ombudsmanid. Pädevaks asutuseks määratud asutustel peavad olema ***teates esitatud väidete täpsuse hindamiseks ja teatatud rikkumiste käsitlemiseks vajalik suutlikkus ja volitused***, sealhulgas vastavalt ***nende*** volitustele ***uurimise alustamise, süüdistuse esitamise või vahendite tagasinõudmise*** või ***muu asjakohase õiguskaitsemeetme rakendamise teel***.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Liidu õiguse rikkumise tõhusaks tuvastamiseks ja ärahoidmiseks on äärmiselt oluline, et asjakohane teave jõuaks sujuvalt nendeni, kes on probleemi allikale kõige lähemal, kellel on parimad võimalused selle uurimiseks ja volitused

Muudatusettepanek

(34) Liikmesriikide ülesanne on teha kindlaks asutused, kes on pädevad võtma vastu teateid käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate rikkumiste kohta ***ja rakendama*** asjakohaseid järelemeetmeid, ***et tagada direktiivi nõuetekohane rakendamine ning täielik, lojaalne ja kiire koostöö nii liikmesriigi pädevate asutuste kui ka teiste liikmesriikide asjaomaste asutuste vahel***. Nendeks võivad olla asjaomase valdkonna reguleerivad või järelevalveasutused, õiguskaitseasutused, korrupsioonivastased asutused ja ombudsmanid. Pädevaks asutuseks määratud asutustel peavad olema ***peale vajaliku suutlikkuse ja volituste ka sobiva kvalifikatsiooniga töötajad, et hinnata teates esitatud väidete täpsust ja käsitleda teatatud rikkumisi***, sealhulgas vastavalt ***oma*** volitustele ***alustada uurimist, esitada süüdistus või nõuda tagasi vahendeid*** või ***rakendada muid asjakohaseid õiguskaitsemeetmeid***.

võtta võimaluse korral parandusmeetmeid. Selleks peavad era- ja avaliku sektori juriidilised isikud looma asjakohased asutusesisesed menetslused teadete vastuvõtmiseks ja nende suhtes järelmeetmete võtmiseks.

võtta võimaluse korral parandusmeetmeid. Selleks peavad era- ja avaliku sektori juriidilised isikud looma asjakohased asutusesisesed menetslused teadete vastuvõtmiseks, **analüüsimiseks** ja nende suhtes järelmeetmete võtmiseks.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek

(39) Väike- ja mikroettevõtjate asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustusest vabastamist ei tohiks kohaldada erasektori ettevõtjate suhtes, kes tegutsevad finantsteenuste valdkonnas. Sellistele ettevõtjatele peaks jääma asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustus, mis on kooskõlas liidu finantsteenuseid käsitlevas õigustikus sätestatud praeguste kohustustega.

Muudatusettepanek

(39) Väike- ja mikroettevõtjate asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustusest vabastamist ei tohiks kohaldada erasektori ettevõtjate suhtes, kes tegutsevad finantsteenuste valdkonnas **või on sellega tihedalt seotud**. Sellistele ettevõtjatele peaks jääma asutusesiseste teatamiskanalite loomise kohustus, mis on kooskõlas liidu finantsteenuseid käsitlevas õigustikus sätestatud praeguste kohustustega.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 57

Komisjoni ettepanek

(57) Liikmesriigid peaksid tagama kõikide rikkumise teadete asjakohase dokumenteerimise ning kandma hoolt selle eest, et iga teade on pädevas asutuses kättesaadav ja et vajaduse korral saaks saadud teavet kasutada õigus- ja haldusnormide täitmise tagamise vahendite kasutamisel tõendusmaterjalina.

Muudatusettepanek

(57) Liikmesriigid peaksid tagama kõikide rikkumise teadete asjakohase dokumenteerimise ning kandma hoolt selle eest, et iga teade on pädevas asutuses kättesaadav ja et vajaduse korral saaks saadud teavet kasutada õigus- ja haldusnormide täitmise tagamise vahendite kasutamisel tõendusmaterjalina **ja teha võimaluse korral selline teave kättesaadavaks teiste liikmesriikide või Euroopa Liidu asutustele. Nii edastavate kui ka vastuvõtivate asutuste kohustus on tagada rikkumisest teatajate täielik kaitse ning täielik, lojaalne ja kiire koostöö.**

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 62

Komisjoni ettepanek

(62) **Reeglina peaksid rikkumisest** teatavad isikud **kasutama** kõigepealt nende käsutuses olevaid asutusesiseseid kanaleid ja teatama rikkumisest oma tööandjale. Kuid võib esineda olukordi, kus asutusesiseseid kanaleid ei ole (üksuste puhul, millel ei ole käesoleva direktiivi või kohaldatava siseriikliku seaduse kohaselt selliste kanalite loomise kohustust) või nende kasutamine ei ole kohustuslik (mida võib esineda isikute puhul, kes ei ole töösuhetes) või neid kasutati, kuid need ei toiminud nõuetekohaselt (näiteks teadet ei käsitletud hoolikalt või mõistliku ajavahemiku jooksul või seaduserikkumise käsitlemiseks ei võetud meetmeid hoolimata juurdluse positiivsetest tulemustest).

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 80

Komisjoni ettepanek

(80) Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumstandardid ning liikmesriikidel peaks olema õigus kehtestada või säilitada rikkumisest teatava isiku jaoks soodsamaid sätteid, tingimusel et sellised sätteid ei takista asjaomaste isikute kaitsmiseks võetavate meetmete rakendamist.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Muudatusettepanek

(62) **Rikkumisest** teatavad isikud **peaksid** kõigepealt **kasutama** nende käsutuses olevaid asutusesiseseid kanaleid ja teatama rikkumisest oma tööandjale. Kuid võib esineda olukordi, kus asutusesiseseid kanaleid ei ole (üksuste puhul, millel ei ole käesoleva direktiivi või kohaldatava siseriikliku seaduse kohaselt selliste kanalite loomise kohustust) või nende kasutamine ei ole kohustuslik (mida võib esineda isikute puhul, kes ei ole töösuhetes) või neid kasutati, kuid need ei toiminud nõuetekohaselt (näiteks teadet ei käsitletud hoolikalt või mõistliku ajavahemiku jooksul või seaduserikkumise käsitlemiseks ei võetud meetmeid hoolimata juurdluse positiivsetest tulemustest).

Muudatusettepanek

(80) Käesoleva direktiiviga kehtestatakse miinimumstandardid ning liikmesriikidel peaks olema õigus **ja neile peaks soovitama** kehtestada või säilitada rikkumisest teatava isiku jaoks soodsamaid sätteid, tingimusel et sellised sätteid ei takista asjaomaste isikute kaitsmiseks võetavate meetmete rakendamist.

Põhjendus 84

Komisjoni ettepanek

(84) Käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on tugevdada rikkumisest teatajate tõhusa kaitse kaudu õigusnormide täitmise tagamist teatavates poliitikavaldkondades ja selliste õigusaktide puhul, millega seotud liidu õiguse rikkumine võib avalikku huvi *tõsiselt* kahjustada, ei ole võimalik piisaval määral saavutada, kui liikmesriigid tegutsevad üksi või koordineerimatult, vaid seda on võimalik paremini saavutada liidu tasandil, nähes ette rikkumisest teatajate kaitse ühtlustamise miinimumstandardid. Lisaks saab üksnes liidu meetmega tagada sidusust ja viia liidu rikkumisest teatajate kaitset käsitlevad olemasolevad normid omavahel kooskõlla. Seega võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek

(84) Käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on tugevdada rikkumisest teatajate tõhusa kaitse kaudu õigusnormide täitmise tagamist teatavates poliitikavaldkondades ja selliste õigusaktide puhul, millega seotud liidu õiguse rikkumine võib avalikku huvi kahjustada, ei ole võimalik piisaval määral saavutada, kui liikmesriigid tegutsevad üksi või koordineerimatult, vaid seda on võimalik paremini saavutada liidu tasandil, nähes ette rikkumisest teatajate kaitse ühtlustamise miinimumstandardid. Lisaks saab üksnes liidu meetmega tagada sidusust ja viia liidu rikkumisest teatajate kaitset käsitlevad olemasolevad normid omavahel kooskõlla. Seega võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Konkreetsetes valdkondades liidu õiguse ja poliitika täitmise tagamise parandamise eesmärgil nähakse käesoleva direktiiviga ette ühised miinimumstandardid selliste isikute kaitsmiseks, kes teatavad *järgmisest* ebaseaduslikust tegevusest *või* õigusnormide kuritarvitamisest:

Muudatusettepanek

1. Konkreetsetes valdkondades liidu õiguse ja poliitika täitmise tagamise parandamise eesmärgil nähakse käesoleva direktiiviga ette ühised miinimumstandardid selliste isikute kaitsmiseks, kes teatavad ebaseaduslikust tegevusest, õigusnormide kuritarvitamisest *või ohust avalikule huvile, sealhulgas:*

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

a) rikkumised, mis kuuluvad *lisas (I ja II osa) nimetatud* liidu õigusaktide kohaldamisalasse *seoses järgmiste valdkondadega*:

Muudatusettepanek

a) rikkumised, mis kuuluvad liidu õigusaktide kohaldamisalasse *järgmistes valdkondades*:

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) finantsteenused, rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine;

Muudatusettepanek

ii) finantsteenused, *maksudest kõrvalehoidumise, maksupettuse, maksustamise vältimise*, rahapesu ja terrorismi rahastamise, *küberterrorismi ja küberkuritegude, korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse* tõkestamine;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) *ELi* toimimise lepingu artiklite 101, 102, 106, 107 ja 108 rikkumised ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ja nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589 kohaldamisalasse kuuluvad rikkumised;

Muudatusettepanek

b) *konkurentsioigus, eriti ELi* toimimise lepingu artiklite 101, 102, 106, 107 ja 108 rikkumised ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ja nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589 kohaldamisalasse kuuluvad rikkumised;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 1 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) rikkumised, mis on seotud ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikes 2

Muudatusettepanek

d) rikkumised, mis on seotud ELi toimimise lepingu artikli 26 lõikes 2

määratletud siseturuga seoses tegevusega, millega rikutakse äriühingu tulumaksu käsitlevaid norme, ja kokkulepetega, mille eesmärk on saada maksusoodustusi, millega minnakse äriühingu tulumaksu suhtes kohaldatavate õigusaktide eesmärgiga vastuollu.

määratletud siseturuga, **eelkõige** seoses tegevusega, millega rikutakse äriühingu tulumaksu käsitlevaid norme, ja kokkulepetega, mille eesmärk on saada maksusoodustusi, millega minnakse äriühingu tulumaksu suhtes kohaldatavate õigusaktide eesmärgiga vastuollu.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui lisa II osas loetletud valdkondlikes liidu õigusaktides on sätestatud **konkreetsed normid** rikkumisest teatamise kohta, kohaldatakse neid norme. Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse kõikide rikkumisest teatavate isikute kaitset käsitlevate küsimuste puhul, mida ei ole nendes valdkondlikes liidu õigusaktides reguleeritud.

Muudatusettepanek

2. Kui lisa II osas loetletud valdkondlikes liidu õigusaktides on sätestatud **kõrgemad kaitsenormid** rikkumisest teatamise kohta, kohaldatakse neid norme. Käesoleva direktiivi sätteid kohaldatakse kõikide rikkumisest teatavate isikute kaitset käsitlevate küsimuste puhul, mida ei ole nendes valdkondlikes liidu õigusaktides reguleeritud.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse rikkumisest teatavate isikute suhtes, kes töötavad era- või avalikus sektoris ja kes on saanud teavet rikkumise kohta **töölases kontekstis**, sealhulgas vähemalt järgmiste isikute suhtes:

Muudatusettepanek

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse rikkumisest teatavate isikute **ja nende abistajate** suhtes, kes töötavad era- või avalikus sektoris ja kes on saanud teavet rikkumise kohta, sealhulgas vähemalt järgmiste isikute suhtes:

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) isikud, kes on töötajad ELi toimimise lepingu artikli 45 tähenduses;

Muudatusettepanek

a) isikud, kes on töötajad ELi toimimise lepingu artikli 45 tähenduses, **sealhulgas osaaajaga töötajad ja tähtajalise lepinguga töötajad ning ametnikustaatusega isikud;**

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

d) mis tahes isikud, kes töötavad töövõtjate, alltöövõtjate ja tarnijate järelevalve ning juhendamise all.

Muudatusettepanek

d) mis tahes isikud, kes töötavad töövõtjate, alltöövõtjate, **teenuseosutajate** ja tarnijate järelevalve ning juhendamise all.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) isikud, kes lihtsustavad teatamist, näiteks vahendajad ja ajakirjanikud.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka rikkumisest teatavate isikute suhtes, kelle töösuhe ei ole veel alanud, kui rikkumist käsitlev teave on **saadudvärbamisprotsessi** või muude lepingueelsete läbirääkimiste ajal.

Muudatusettepanek

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka rikkumisest teatavate isikute suhtes, kelle töösuhe ei ole veel alanud, kui rikkumist käsitlev teave on **saadud värbamisprotsessi** või muude lepingueelsete läbirääkimiste ajal, **ning töösuhete kohta, mis on lõppenud.**

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 2 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. *Ilma et see piiraks määruse nr 31 (EMÜ), 11 (Euratom) artiklite 22a, 22b ja 22c kohaldamist, kohaldatakse käesolevat direktiivi ka Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike ja muude teenistujate suhtes, kes annavad teavet artiklis 1 nimetatud rikkumiste kohta.*

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) „rikkumine“ – tegelik või potentsiaalne ebaseaduslik tegevus või õigusnormide kuritarvitamine, mis on seotud liidu õigusaktidega **ning** artiklis 1 **ja lisas** osutatud kohaldamisalasse **kuuluvate valdkondadega**;

(1) „rikkumine“ – tegelik või potentsiaalne ebaseaduslik tegevus, **tegevusetus** või õigusnormide kuritarvitamine, mis on seotud liidu õigusaktidega, artiklis 1 osutatud kohaldamisalasse **kuuluvates valdkondades**;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) „õigusnormide kuritarvitamine“ – liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluv tegevus või tegevusetus, mis ei ole formaalselt ebaseaduslik, kuid mis on vastuolus kohaldatavate õigusnormide eesmärgiga;

(3) „õigusnormide kuritarvitamine“ – liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluv tegevus või tegevusetus, mis ei ole formaalselt ebaseaduslik, kuid mis on vastuolus kohaldatavate õigusnormide eesmärgiga **või kujutab ohtu avalikule huvile**;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „teave rikkumise kohta“ – tõendid tegeliku rikkumise kohta ning *põhjendatud* kahtlused potentsiaalse rikkumise suhtes, mis ei ole veel tegelikkuseks saanud;

Muudatusettepanek

(4) „teave rikkumise kohta“ – tõendid tegeliku rikkumise kohta ning kahtlused potentsiaalse rikkumise suhtes, mis ei ole veel tegelikkuseks saanud;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

(5) „rikkumisest teatamine“ – teabe andmine rikkumise kohta, mis on toime pandud või mis pannakse tõenäoliselt toime *organisatsioonis, kus rikkumisest teatav isik töötab või on töötanud, või muus organisatsioonis, millega ta puutub või on puutunud kokku oma töö kaudu;*

Muudatusettepanek

(5) „rikkumisest teatamine“ – teabe andmine rikkumise kohta, mis on toime pandud või mis pannakse tõenäoliselt toime, *kui tegemist on tõsise ja otsese ohuga* või *kui on olemas pöördumatu kahju oht;*

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 8

Komisjoni ettepanek

(8) „avalikustamine“ – *töölases kontekstis saadud*, rikkumist käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks tegemine;

Muudatusettepanek

(8) „avalikustamine“ – rikkumist käsitleva teabe üldsusele kättesaadavaks tegemine;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 9

Komisjoni ettepanek

(9) „rikkumisest teatav isik“ – füüsiline või juriidiline isik, kes teatab **töölase tegevuse kontekstis saadud**, rikkumist käsitlevast teabest või avalikustab selle;

Muudatusettepanek

(9) „rikkumisest teatav isik“ – füüsiline või juriidiline isik, kes teatab rikkumist käsitlevast teabest või avalikustab selle **või on survemeetmete ohus; see hõlmab ka isikuid, kellel ei ole traditsioonilist tööandja ja töötaja suhet, nt nõustajad, töövõtjad, praktikandid, vabatahtlikud, üliõpilased, ajutised töötajad ja endised töötajad;**

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 12**

Komisjoni ettepanek

(12) „survemeetmed“ – mis tahes ähvardusena esitatud või tegelik tegevus või tegevusetus, mis johtub asutusesisest või -välisest teatamisest, **leiab aset töölases kontekstis** ja põhjustab või võib põhjustada rikkumisest teatavale isikule põhjendamatu kahju;

Muudatusettepanek

(12) „survemeetmed“ – mis tahes ähvardusena esitatud või tegelik tegevus või tegevusetus, mis johtub asutusesisest või -välisest teatamisest **või avalikustamisest** ja põhjustab või võib põhjustada rikkumisest teatavale isikule, **rikkumisest teatamise kahtlustatavale isikule, tema pereliikmetele, sugulastele või teatamisele kaasa aitavatele isikutele** põhjendamatu kahju;

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 13**

Komisjoni ettepanek

(13) „järelmeetmed“ – asutusesiseselt või -väliselt esitatud teate vastuvõtja võetavad meetmed, et hinnata teates sisalduvate väidete täpsust, ja kui see on asjakohane, teatatud rikkumisjuhtumit menetleda, sealhulgas sellised meetmed nagu sisejuurdlus, uurimine, süüdistuse esitamine, vahendite tagasinõudmine, juhtumi menetlemise lõpetamine;

Muudatusettepanek

(13) „järelmeetmed“ – asutusesiseselt või -väliselt esitatud teate vastuvõtja võetavad meetmed, et hinnata teates sisalduvate väidete täpsust, ja kui see on asjakohane, teatatud rikkumisjuhtumit menetleda, sealhulgas sellised meetmed nagu sisejuurdlus, uurimine, süüdistuse esitamine, vahendite tagasinõudmine, juhtumi menetlemise lõpetamine **ning mis**

tahes muud asjakohased parandus- või leevendusmeetmed;

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „pädev asutus“ – *siseriiklik* asutus, kellel on õigus võtta vastu teateid kooskõlas III peatükiga ja kes on määratud täitma käesolevas direktiivis ettenähtud ülesandeid, eelkõige seoses teadete suhtes võetavate järeelmeetmetega.

Muudatusettepanek

(14) „pädev asutus“ – *juriidiliselt vastutav liidu või liikmesriigi* asutus, kellel on õigus võtta vastu teateid kooskõlas III peatükiga ja kes on määratud täitma käesolevas direktiivis ettenähtud ülesandeid, eelkõige seoses teadete suhtes võetavate järeelmeetmetega.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et era- ja avaliku sektori juriidilised isikud loovad rikkumisest teatamiseks ja teadete suhtes järeelmeetmete võtmiseks asutusesisesed kanalid ja menetlused, *vajaduse korral pärast sotsiaalpartneritega konsulteerimist*.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et era- ja avaliku sektori juriidilised isikud loovad *pärast sotsiaalpartneritega konsulteerimist* rikkumisest teatamiseks ja teadete suhtes järeelmeetmete võtmiseks asutusesisesed kanalid ja menetlused.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Sellised kanalid ja menetlused võimaldavad üksuse töötajatel rikkumisest teatada. Need *võivad võimaldada* rikkumisest teatada ka muudel isikutel, kes puutuvad üksusega kokku tööalase tegevuse kontekstis ja kellele on osutatud

Muudatusettepanek

2. Sellised kanalid ja menetlused võimaldavad üksuse töötajatel rikkumisest teatada. Need *võimaldavad* rikkumisest teatada ka muudel isikutel, kes puutuvad üksusega kokku tööalase tegevuse kontekstis ja kellele on osutatud artikli 2

artikli 2 lõike 1 punktides b, c ja d, kuid nende isikute kategooriate puhul ei ole asutusesiseste kanalite kasutamine rikkumisest teatamiseks kohustuslik.

lõike 1 punktides b, c ja d, kuid nende isikute kategooriate puhul ei ole asutusesiseste kanalite kasutamine rikkumisest teatamiseks kohustuslik.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

erasektori juriidilised isikud, kelle äriühingu aastakäive või aastabilansi kogumaht on 10 miljonit eurot või suurem;

Muudatusettepanek

erasektori juriidilised isikud, kelle äriühingu **või kontserni** aastakäive või aastabilansi kogumaht on 10 miljonit eurot või suurem;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) erasektori juriidilised isikud, sõltumata nende suurusest, kes tegutsevad finantsteenuste valdkonnas või kes on rahapesu **või** terrorismi rahastamise seisukohast haavatavad, nagu see on reguleeritud lisas osutatud liidu õigusaktidega.

Muudatusettepanek

c) erasektori juriidilised isikud, sõltumata nende suurusest, kes tegutsevad finantsteenuste valdkonnas või kes on rahapesu, terrorismi rahastamise **või küberkuritegevuse** seisukohast haavatavad, nagu see on reguleeritud lisas osutatud liidu õigusaktidega.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 6 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) Euroopa Liidu institutsioonid, asutused ja organid;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) teadete vastuvõtmiseks mõeldud kanalid, mis on kavandatud ja loodud ning mida kasutatakse viisil, millega tagatakse rikkumisest teatava isiku identiteedi konfidentsiaalsus ja hoitakse ära volitamata töötajate juurdepääs;

Muudatusettepanek

a) teadete vastuvõtmiseks mõeldud kanalid, mis on kavandatud ja loodud ning mida kasutatakse viisil, millega tagatakse **teate vastuvõtmise kinnitamine ning** rikkumisest teatava isiku identiteedi konfidentsiaalsus **või anonüümsus** ja hoitakse ära volitamata töötajate juurdepääs;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) mõistlik ajavahemik, mis ei ole pikem kui kolm kuud pärast teate saamist, rikkumisest teatavale isikule teate suhtes võetavate järelmeetmete kohta tagasiside andmiseks;

Muudatusettepanek

d) mõistlik ajavahemik, mis ei ole pikem kui kolm kuud pärast teate saamist, rikkumisest teatavale isikule teate suhtes võetavate järelmeetmete kohta **sisulise** tagasiside andmiseks;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) kirjalikud teated, mis edastatakse elektrooniliselt või paber kandjal, ja/või suulised teated, mis edastatakse telefoni teel ja mis võidakse, kuid mida ei pruugita salvestada;

Muudatusettepanek

a) kirjalikud teated, mis edastatakse elektrooniliselt või paber kandjal, ja/või suulised teated, mis edastatakse telefoni teel ja mis võidakse, kuid mida ei pruugita salvestada; **kui telefonivestlus salvestatakse, on vajalik rikkumisest teatava isiku eelnev nõusolek;**

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) füüsilised kohtumised teadete vastuvõtmiseks määratud isiku või üksusega.

Muudatusettepanek

b) füüsilised kohtumised teadete vastuvõtmiseks määratud isiku või üksusega, **seejuures võib rikkumisest teatava isiku soovi korral kaasas olla ametiühingu esindaja või tema õigusesindaja;**

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt**

Komisjoni ettepanek

a) loovad rikkumisest teatava isiku antud teabe vastuvõtmiseks ja käsitlemiseks sõltumatud ja eraldiseisvad asutusevälised teatamiskanalid, mis on turvalised ja tagavad konfidentsiaalsuse;

Muudatusettepanek

a) loovad rikkumisest teatava isiku antud teabe vastuvõtmiseks ja käsitlemiseks sõltumatud ja eraldiseisvad asutusevälised teatamiskanalid, mis on turvalised ja tagavad konfidentsiaalsuse **ning võimaldavad anonüümset rikkumisest teatamist ja tagavad rikkumisest teataja isikuandmete kaitse;**

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a a) edendavad rikkumisest teatavatele isikutele ja vahendajatele tasuta ja sõltumatu nõustamise ning õigusabi tagamist;

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) annavad rikkumisest teatavale isikule teate suhtes võetavate

Muudatusettepanek

b) **kinnitavad teate kättesaamist,** annavad rikkumisest teatavale isikule teate

järelmeetmete kohta tagasisidet mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ole pikem kui kolm kuud või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kuus kuud;

suhtes võetavate järelmeetmete kohta tagasisidet mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ole pikem kui kolm kuud või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kuus kuud;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) edastavad teates sisalduva teabe vajaduse korral edasiseks uurimiseks liidu pädevatele asutustele, büroodele või ametitele, **kui see on ette nähtud siseriikliku või liidu õiguse kohaselt.**

Muudatusettepanek

c) edastavad teates sisalduva teabe vajaduse korral edasiseks uurimiseks liidu **või teiste liikmesriikide** pädevatele asutustele, büroodele või ametitele.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c a) teevad täielikku, lojaalset ja kiiret koostööd nii teiste liikmesriikide kui ka ELi asutustega.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused rakendavad teadete suhtes järelmeetmeid võttes vajalikke meetmeid ning uurivad asjakohasel määral teadete sisu. Pädevad asutused teavitavad rikkumisest teatavat isikut uurimise lõpptulemusest.

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused rakendavad teadete suhtes järelmeetmeid võttes vajalikke meetmeid ning uurivad asjakohasel määral teadete sisu. Pädevad asutused teavitavad rikkumisest teatavat isikut **ja kõiki teisi asjaomaseid liikmesriikide ning ELi pädevaid asutusi ja ameteid** uurimise lõpptulemusest.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes asutus, kes on teate vastu võtnud, kuid kellel puudub pädevus teatatud rikkumise käsitlemiseks, edastab selle pädevale asutusele ning et rikkumisest teatavat isikut teavitatakse sellest.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes asutus, kes on teate vastu võtnud, kuid kellel puudub pädevus teatatud rikkumise käsitlemiseks, edastab selle pädevale asutusele ning et rikkumisest teatavat isikut teavitatakse sellest. ***Liikmesriigid tagavad, et pädevatel asutustel, kes saavad teateid, millega neil ei ole pädevust tegelda, on selged menetsused kogu avaldatud teabe turvaliseks ja konfidentsiaalseks käsitlemiseks.***

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c a) need edendavad rikkumisest teatavatele isikutele ja vahendajatele tasuta ja sõltumatu nõustamise ning õigusabi tagamist;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) kohtumine pädeva asutuse poolt teadete käsitlemiseks määratud töötajatega.

c) kohtumine pädeva asutuse poolt teadete käsitlemiseks määratud töötajatega, seejuures võib rikkumisest teatava isiku soovi korral kaasas olla ametiühingu esindaja või tema õigusesindaja, tagades samas konfidentsiaalsuse ja anonüümsuse.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused määravad teadete käsitlemiseks *spetsiaalsed töötajad*. Kõnealused töötajad saavad teadete käsitlemise eesmärgil konkreetset koolitust.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid tagavad, et pädevad asutused määravad teadete käsitlemiseks *piisaval hulgal pädevaid spetsiaalseid töötajaid*. Kõnealused töötajad saavad teadete käsitlemise eesmärgil konkreetset koolitust.

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) rikkumisest teatava isikuga ühenduse hoidmine uurimise käigust ja tulemustest teavitamise eesmärgil.

Muudatusettepanek

c) rikkumisest teatava isikuga *konfidentsiaalse* ühenduse hoidmine uurimise käigust ja tulemustest teavitamise eesmärgil.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) mõistlik ajavahemik, mis ei ole pikem kui kolm kuud või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kuus kuud, rikkumisest teatavale isikule teate suhtes võetavate järelmeetmete kohta tagasiside andmiseks ning sellise tagasiside tüüp ja sisu;

Muudatusettepanek

b) mõistlik ajavahemik, mis ei ole pikem kui kolm kuud või nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kuus kuud, rikkumisest teatavale isikule teate suhtes võetavate järelmeetmete kohta *sisulise* tagasiside andmiseks ning sellise tagasiside tüüp ja sisu;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 10 – lõik 1 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

g a) *kontaktteave kodanikuühiskonna organisatsioonide kohta, kellelt saab tasuta õigusabi.*

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Rikkumisest teataval isikul on õigus saada käesoleva direktiivi kohast kaitset tingimusel, et tal on põhjendatud alus uskuda, et esitatud teave vastas teatamise ajal tõe ja et selline teave kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.

1. Rikkumisest teataval isikul on ***sõltumata valitud teatamiskanalist*** õigus saada käesoleva direktiivi kohast kaitset ***ja talle antakse rikkumisest teataja seisund*** tingimusel, et tal on põhjendatud alus uskuda, et esitatud teave vastas teatamise ajal tõe ja et selline teave kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse. ***Kaitse laieneb ka neile, kes avalikustavad ebatäpset teavet heas usus, ja rikkumisest teatajate kaitse peaks teabe täpsuse hindamise ajal jõus olema.***

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Isikul, kes avalikustas käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva teabe anonüümselt ja kelle isik sai teatavaks, on samuti õigus saada käesoleva direktiivi kohast kaitset.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1 b (uus)

1 b. *Lükmesriigid kehtestavad selged kriteeriumid, mille alusel tagatakse rikkumisest teatavale isikule käesolevas direktiivis sätestatud õigused ja kaitse teatamise hetkest alates.*

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 2**

2. *Isikul, kes teatab rikkumisest asutuseväliselt, on õigus saada käesoleva direktiivi kohast kaitset, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:*

välja jäetud

a) ta teatas rikkumisest kõigepealt asutusesiseselt, kuid sellele teatele reageerimiseks ei võetud asjakohaseid meetmeid artiklis 5 osutatud mõistliku ajavahemiku jooksul;

b) asutusesisesed teatamiskanalid ei olnud rikkumisest teatavale isikule kättesaadavad või ei olnud võimalik mõistlikult eeldada, et rikkumisest teatav isik oli selliste kanalite kättesaadavusest teadlik;

c) asutusesiseste teatamiskanalite kasutamine ei olnud rikkumisest teatava isiku puhul kohustuslik kooskõlas artikli 4 lõikega 2;

d) temalt ei saanud rikkumisteate sisu arvesse võttes mõistlikult eeldada asutusesiseste teatamiskanalite kasutamist;

e) tal oli põhjendatud alus uskuda, et asutusesiseste teatamiskanalite kasutamine võib ohustada pädevate asutuste uurimismeetmete tõhusust;

f) tal oli liidu õiguse alusel õigus teatada otse väliste teatamiskanalite

kaudu pädevale asutusele.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 13 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Isikul, kes avalikustab üldsusele teavet käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva rikkumise kohta, on õigus saada käesoleva direktiivi kohast kaitset, kui:

välja jäetud

a) ta teatas rikkumisest kõigepealt asutusesiseselt ja/või asutuseväliselt kooskõlas II ja III peatüki ja käesoleva artikli lõikega 2, kuid sellele teatele reageerimiseks ei võetud asjakohaseid meetmeid artikli 6 lõike 2 punktis b ja artikli 9 lõike 1 punktis b osutatud mõistliku ajavahemiku jooksul; või

b) temalt ei olnud mõistlikult võimalik eeldada asutusesiseste ja/või asutuseväliste teatamiskanalite kasutamist avalikku huvi ähvardava vahetu või ilmse ohu, juhtumi konkreetsete asjaolude või pöördumatu kahju ohu tõttu.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõik 1 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

g) sundimine, hirmutamine, ahistamine või tõrjumine *töökohas*;

g) sundimine, hirmutamine, ahistamine või tõrjumine;

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 a (uus)**

Artikkel 14 a

Ühte või mitut rikkumisest teatavat isikut abistav sõltumatu kolmas isik

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et rikkumisest teatavat või rikkumisest teatada või rikkumist avalikustada kavatsevat isikut abistatakse selle toiminguga juures. Abi andmisel tagatakse käesolevas lõikes nimetatud isikute identiteedi konfidentsiaalsus ja see võib seisneda eelkõige järgmises:

a) tasuta, erapooletu ja konfidentsiaalne nõustamine, eeskätt käesoleva direktiivi kohaldamisala, rikkumisest teatamise kanalite ja rikkumisest teatavate isikute kaitse ning asjaomase isiku õiguste küsimuses;

b) õigusnõustamine õigusvaidluse korral;

c) psühholoogiline nõustamine.

2. Abi võib anda sõltumatu haldusasutus, ametiühing või muu töötajaid esindav organisatsioon või liikmesriigi määratud kvalifitseeritud üksus tingimusel, et see vastab järgmistele kriteeriumidele:

a) see on asutatud nõuetekohaselt liikmesriigi õiguse alusel;

b) sellel on õigustatud huvi tagada käesoleva direktiiviga ette nähtud sätete täitmine ja

c) see on mittetulunduslik.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 8**

8. Lisaks sellele, et liikmesriigid annavad rikkumisest teatavatele isikutele kriminaal- ja piiriülestes tsiviilmenetlustes õigusabi kooskõlas direktiiviga (EL)

8. Lisaks sellele, et liikmesriigid annavad rikkumisest teatavatele isikutele kriminaal- ja piiriülestes tsiviilmenetlustes õigusabi kooskõlas direktiiviga (EL)

2016/1919, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/52/EÜ⁶³ ning siseriikliku õigusega, võivad nad näha ette muid õiguslikke ja rahalisi tugimeetmeid, et anda rikkumisest teatavatele isikutele kohtumenetluse käigus abi.

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/52/EÜ vahendusmenetluse teatavate aspektide kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 136, 24.5.2008, lk 3).

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2016/1919, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/52/EÜ⁶³ ning siseriikliku õigusega, võivad nad **otsustada** näha ette muid õiguslikke ja rahalisi tugimeetmeid, et anda rikkumisest teatavatele isikutele kohtumenetluse käigus **abi ja ajutise sissetuleku kaotuse puhul rahalist toetust**.

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiiv 2008/52/EÜ vahendusmenetluse teatavate aspektide kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 136, 24.5.2008, lk 3).

Muudatusettepanek

Artikkel 15 a

Rikkumisest teatava isiku identiteedi konfidentsiaalsuse hoidmise kohustus

- 1. Rikkumisest teatava isiku identiteeti ei tohi avalikustada ilma tema selgesõnalise nõusolekuta. Konfidentsiaalsuskohustus hõlmab ka teavet, mille abil võidakse rikkumisest teatav isik tuvastada.***
- 2. Isik, kellel on või kes saab lõikes 1 osutatud teavet, ei tohi seda avalikustada.***
- 3. Olukorrad, milles võib rikkumisest teatava isiku identiteediga seotud teabe erandina lõikest 2 avaldada, piirduvad erandlike olukordadega, mil selle teabe avalikustamine on vajalik ja proportsionaalne kohustus, mis on kehtestatud liidu või siseriiklike õigusaktidega uurimise või hilisema kohtumenetluse otstarbel või selleks, et kaitsta isikute vabadusi, sealhulgas asjaomase isiku kaitseõigust, mille puhul kohaldatakse igal juhul nimetatud õigusaktides sätestatud asjakohaseid***

kaitsemeetmeid. Sellistel juhtudel tuleb võtta asjakohaseid ja tõhusaid meetmeid, et tagada rikkumisest teatava isiku või isikute ohutus ja heaolu.

4. Lõikes 3 osutatud juhtudel teavitab rikkumisteadet vastu võtma määratud isik rikkumisest teatavat isikut aegsasti enne tema identiteedi avaldamist ja konsulteerib temaga teiste võimalike alternatiivsete tegutsemisvõimaluste üle.

5. Asutusesisesed ja -välised teatamiskanalid nähakse ette selliselt, et need tagaksid rikkumisest teatava isiku identiteedi konfidentsiaalsuse ning takistaksid selleks volitamata isikutel sellele juurde pääseda. Säilitada tuleb teavet selle kohta, millised töötajad on konfidentsiaalse teabega tutvunud, sealhulga tutvumise kellaeg ja kuupäev.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

d) rikuvad rikkumisest teatavate isikute identiteedi konfidentsiaalsuse hoidmise kohustust.

Muudatusettepanek

d) rikuvad rikkumisest teatavate isikute identiteedi konfidentsiaalsuse **või anonüümsuse** hoidmise kohustust.

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 – lõige 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) kordavad rikkumisest teatava isiku teatatud rikkumist pärast juhtumi menetlemise lõppemist.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid näevad ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mida kohaldatakse isikute suhtes, kes esitavad või avalikustavad paha- või kuritahtlikke teateid, ***sealhulgas meetmed nendele isikutele hüvitise maksmiseks, kes on kandnud paha- või kuritahtliku rikkumisest teatamise või avalikustamise tõttu kahju.***

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid näevad ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mida kohaldatakse isikute suhtes, kes esitavad või avalikustavad paha- või kuritahtlikke teateid.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 17 a

Koostöökohustus

1. Liikmesriikide ametiasutused, kes on teada saanud käesoleva direktiiviga hõlmatud liidu õiguse rikkumistest, on kohustatud viivitamata teavitama kõiki teisi asjaomaseid liikmesriikide pädevaid asutusi ja/või ELi asutusi ja ameteid ning tegema nendega lojaalselt, tõhusalt ja kiiresti koostööd.

2. Liikmesriikide ametiasutused, keda teiste liikmesriikide ametiasutused on teavitanud liidu õiguse võimalikust rikkumisest, mis on hõlmatud käesoleva direktiiviga, peavad esitama sisulise vastuse meetmete kohta, mida võeti seoses nimetatud teatega, ja samuti ametliku vastuvõtmist kinnitava teate ning kontaktpunkti edasise koostöö jaoks.

3. Liikmesriikide ametiasutused on kohustatud kaitsma saadud konfidentsiaalset teavet, eelkõige rikkumisest teatavate isikute identiteeti ja muud isiklikku teavet.

4. Liikmesriikide ametiasutused on

kohustatud võimaldama konfidentsiaalse juurdepääsu rikkumisest teatavatelt isikutelt saadud teabele ja tegelema kiiresti lisateabe taotlustega.

5. Liikmesriikide ametiasutused on kohustatud jagama teiste liikmesriikide ametiasutustega kogu asjakohast teavet, mis on seotud liidu või siseriikliku õiguse rikkumisega ning tegema seda õigeaegselt.

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 17 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 17 b

Õiguste ja õiguskaitsevahendite tühistamise keeld

Käesoleva direktiiviga ette nähtud õigusi ja õiguskaitsevahendeid ei tohi ühegi kokkuleppe, poliitika, töösuhte vormi või tingimusega, sealhulgas mis tahes vaidluste kohtuvälise lahendamise lepinguga, tühistada ega piirata. Igasugune katse neid õigusi ja õiguskaitsevahendeid tühistada või piirata on kehtetu ja õigustühine.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Käesoleva direktiivi ülevõtmisel võivad liikmesriigid kaaluda rikkumisest teatajate sõltumatu kaitseasutuse loomist.

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 22 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 22 a

Lisade ajakohastamine

Kui uus ELi õigusakt kuulub artikli 1 lõike 1 punktis a või artikli 1 lõikes 2 sätestatud sisulisse kohaldamisalasse, ajakohastab komisjon lisasid delegeeritud õigusaktiga.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse	
Viited	COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD)	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 28.5.2018	
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ECON 28.5.2018	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Miguel Viegas 31.5.2018	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	29.8.2018	24.9.2018
Vastuvõtmise kuupäev	24.9.2018	
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 -: 15 0: 7	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Pervenche Berès, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Sven Giegold, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Barbara Kappel, Philippe Lamberts, Werner Langen, Sander Loones, Bernd Lucke, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Marisa Matias, Gabriel Mato, Bernard Monot, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Pirkko Ruohonen-Lerner, Anne Sander, Martin Schirdewan, Pedro Silva Pereira, Ernest Urtasun, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Miguel Viegas, Steven Woolfe, Marco Zanni, Esther de Lange	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Doru-Claudian Frunzulică, Ramón Jáuregui Atondo, Rina Ronja Kari, Jeppe Kofod, Marcus Pretzell, Michel Reimon, Romana Tomc, Lieve Wierinck, Roberts Ziļe, Sophia in 't Veld	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Edouard Martin, Julia Pitera, Virginie Rozière, Sabine Verheyen, Anna Záborská	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

24	+
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
EFDD	Bernard Monot, Marco Valli
GUE/NGL	Rina Ronja Kari, Marisa Matias, Martin Schirdewan, Miguel Viegas
PPE	Anne Sander, Tom Vandenkendelaere
S&D	Pervenche Berès, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Doru-Claudian Frunzulică, Roberto Gualtieri, Ramón Jáuregui Atondo, Jeppe Kofod, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Virginie Rozière, Pedro Silva Pereira
Verts/ALE	Sven Giegold, Philippe Lamberts, Michel Reimon, Ernest Urtasun

15	-
ECR	Sander Loones
ENF	Barbara Kappel, Marcus Pretzell
NI	Steven Woolfe
PPE	Markus Ferber, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Werner Langen, Ivana Maletić, Gabriel Mato, Luděk Niedermayer, Julia Pitera, Romana Tomc, Sabine Verheyen, Anna Záborská

7	0
ALDE	Lieve Wierinck, Sophia in 't Veld
ECR	Bernd Lucke, Stanisław Ożóg, Roberts Zīle
ENF	Marco Zanni
PPE	Esther de Lange

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu